

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem és Filozófia
1.3 Intézet	Magyar Filozófiai Intézet
1.4 Szakterület	Filozófia
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Filozófia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Kisebbségelmélet						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Demeter Márton Attila egyetemi előadótanár						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Demeter Márton Attila egyetemi előadótanár						
2.4 Tanulmányi év	3	2.5 Félév	6	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Szaktárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	48	melyből: 3.5 előadás	24	3.6 szeminárium/labor	24
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					12
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					24
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					12
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					16
Vizsgák					6
Más tevékenységek:					-
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja	72 konv.				
3.8 A félév össz-óraszámja	48 fiz./120. konv.				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Az előadások 70%-án kötelező a részvétel, azaz a 14 előadásból minimum 9-en a hallgatónak kötelező jelen lennie
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> A szemináriumi részvétel kötelező. Az elmaradt szemináriumokat be lehet pótolni.

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • C4: Cselekedetek, tapasztalatok és az emberi létezés elveinek, okainak és jelentéseinek (értelmeinek) azonosítása • C6: Emberek közötti és interkulturális közvetítés emberi és kultúraközi problémák azonosítása, elemzése és megoldása révén
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • CT1 Közepes nehézségű problémahelyzetek realista, illetve mind elméleti, mind gyakorlati érveléssel való kezelése, hatékony megoldásuk érdekében • CT2 A hatékony multidiszciplináris csoportmunka technikáinak a különböző hierarchikus szinteken való alkalmazása • CT3 A szakképzésnek a munkaerőpiacba való beilleszkedés, illetve annak elvárásaihoz való alkalmazkodás által indokolt szükségletének az objektív értékelése

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Filozófiai elméletek eszméinek és érveinek összehasonlító elemzése, ezek jelentőségének és határainak azonosítása • A társadalmi, politikai, gazdasági valóság/folyamatok elemzése, az őket igazoló előfeltevések és elvek vizsgálata és tisztázása révén • Politikai, vallási, tudományos és művészeti alapfogalmak, elképzelések kritikai és konstruktív vizsgálata • Információk összegzése azzal a céllal, hogy az emberi állapotokkal/viszonyokkal kapcsolatos általános szabályszerűségeket és konklúziókat fogalmazzunk meg (induktív és abduktív gondolkodás) • Az emberi létezésre vonatkozó hipotézisek megalkotásának és alkalmazásának módozatairól való kritikai és konstruktív reflexió • Más emberek, kultúrák értékeinek, véleményeinek, szükségleteinek, érzelmeinek azonosítása, megértése és tisztelete • Az emberközi és kultúraközi problémák megoldási technikáinak alkalmazása (krízismenedzselés, konfliktuskezelés, igazolás, etikai és filozófiai tanácsadás)
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat azokkal a jogalkotásra, az államhatalom szerkezeti átalakítására vonatkozó elméleti javaslatokkal, amelyek a nemzeti kisebbségek helyzetét nemzetállami keretekben kívánják rendezni. Döntően a mai analitikus, angolszász politikai filozófiában megfogalmazott javaslatokról lesz szó. • Az előadássorozat első nagyobb tematikus egysége a modern nemzetállam, s az ezt igazoló legitimitációs doktrína, a nacionalizmus kialakulását követi nyomon. • Az előadássorozat egy másik nagyobb tematikus egysége a nemzetiségi kérdéssel kapcsolatos egykori magyar elképzeléseket szemléli. • Végül, egy harmadik tematikus egysége az előadássorozatnak a nemzeti kisebbségekkel kapcsolatos mai teoretikus elképzeléseket és modelleket szemléli, a kortárs angolszász politikai filozófia jelentősebb szerzői nyomán.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezető előadás: a féléves tanmenet és a hozzá kapcsolódó könyvészeti anyag ismertetése, megbeszélése	Megbeszélés	
A kommunikatív filozófia kialakulása a 20. század második felében.	Előadás	
A modern republikanizmus	Előadás, szövegelemzés	
A nemzetállami modell kialakulása a francia forradalom idején	Előadás, vetítés	
A nemzeti gondolat történelmi alakulása	Előadás	
A nemzetiségi kérdés a magyar liberális gondolati hagyományban: báró Eötvös József nézetei és az 1868-as nemzetiségi törvény	Előadás, szövegelemzés	
A nemzetiségi kérdés Balogh Artúr felfogásában	Előadás, szövegelemzés	
Identitáspolitikák, pozitív jogok és „az elismerés politikája”	Előadás, vita	
Az etnikai kisebbségek politikai elismerése és a kollektív jogok problémája	Előadás, vita	
A kollektív jogok liberális bírálata	Előadás, problémák elemzése, vita	
A kollektív jogok liberális igazolása: Will Kymlicka	Előadás, problémák elemzése, vita	
A kisebbségek állami védelmének republikánus bírálata	Előadás	
A nemzeti liberalizmus a 20. század végén	Előadás	
A nemzetállam a globalizáció korában	Előadás, vita	
<p>Könyvészet</p> <p>Charles Taylor: Az elismerés politikája, in: Feischmidt Margit (szerk.): Multikulturalizmus, Osiris Kiadó – Láthatatlan Kollégium, Budapest, 1997, 124-152.</p> <p>Quentin Skinner: A szabadság és a honpolgárság két rivális hagyománya, in: Világosság, Budapest, 1995/10, 21-33.</p> <p>John Breuilly: Állam és nacionalizmus, in: Kántor Zoltán (szerk.) Nacionalizmuselméletek. Szöveggyűjtemény, Rejtjel Kiadó, Budapest, 2004, 134-149.</p> <p>Eötvös József: A nemzetiségi kérdés, in: Uő.: Reform és hazafiság, III. kötet, Magyar Helikon, Budapest, 1978, 339-465.</p> <p>Balogh Artúr: Kisebbségi jogok és azok védelme Romániában, in: Uő.: Jogállam és kisebbség, Kriterion Könyvkiadó, Bukarest – Kolozsvár, 1997, 221-255.</p> <p>Vernon van Dyke: Az egyén, az állam és az etnikai közösségek a politikai elméletben, in: Kellék, Kolozsvár – Nagyvárad – Szeged, 2005/26, 9-32.</p> <p>Chandran Kukathas: Vannak-e kulturális jogaink? in: Eszmék a politikában. A nacionalizmus, Tanulmány Kiadó, Pécs, 1995, 68-107.</p> <p>Will Kymlicka – Christine Straehle: Kozmopolitanizmus, nemzetállamok, kisebbségi nacionalizmus, in: Kellék, Kolozsvár – Nagyvárad – Szeged, 2001/17, 27-56.</p> <p>Michael Walzer: Pluralism: A political perspective, in: Will Kymlicka (ed.): The Rights of Minority Cultures, Oxford University Press, Oxford, 1995, 139-154.</p> <p>John Stuart Mill: A nemzetiségről, in: Regio, Budapest, 2005/4, 3-9.</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A szemináriumi teendők megbeszélése, leosztása	Megbeszélés	
A kommunikatív filozófia kialakulása a 20. század második felében.	Szövegelemzés	
A modern republikanizmus	Szövegelemzés, vita	

A nemzetállami modell kialakulása a francia forradalom idején	Referátum készítése	
A nemzeti gondolat történelmi alakulása	Referátum készítése	
A nemzetiségi kérdés a magyar liberális gondolati hagyományban: báró Eötvös József nézetei és az 1868-as nemzetiségi törvény	Referátum készítése	
A nemzetiségi kérdés Balogh Artúr felfogásában	Referátum készítése	
Identitáspolitikák, pozitív jogok és „az elismerés politikája”	Esettanulmány készítése, vita	
Az etnikai kisebbségek politikai elismerése és a kollektív jogok problémája	Esettanulmány készítése, vita	
A kollektív jogok liberális bírálata	Szövegelemzés, vita	
A kollektív jogok liberális igazolása: Will Kymlicka	Szövegelemzés, vita	
A kisebbségek állami védelmének republikánus bírálata	Szövegelemzés	
A nemzeti liberalizmus a 20. század végén	Szövegelemzés	
A nemzetállam a globalizáció korában	Esettanulmány készítése, vita	

Könyvészet

Charles Taylor: Az elismerés politikája, in: Feischmidt Margit (szerk.): Multikulturalizmus, Osiris Kiadó – Láthatatlan Kollégium, Budapest, 1997, 124-152.

Quentin Skinner: A szabadság és a honpolgárság két rivális hagyománya, in: Világosság, Budapest, 1995/10, 21-33.

Michael Mann: A modern európai nacionalizmus kialakulása, in: Kántor Zoltán (szerk.): Nacionalizmuselméletek. Szöveggyűjtemény, Rejtjel Kiadó, Budapest, 2004, 109-42.

John Breuilly: Állam és nacionalizmus, in: Kántor Zoltán (szerk.) Nacionalizmuselméletek. Szöveggyűjtemény, Rejtjel Kiadó, Budapest, 2004, 134-149.

Eötvös József: A nemzetiségi kérdés, in: Uő.: Reform és hazafiság, III. kötet, Magyar Helikon, Budapest, 1978, 339-465.

Balogh Artúr: Kisebbségi jogok és azok védelme Romániában, in: Uő.: Jogállam és kisebbség, Kriterion Könyvkiadó, Bukarest – Kolozsvár, 1997, 221-225.

David Miller: Group Identities, National Identities and Democratic Politics, in: Uő.: Citizenship and National Identity, Polity Press, Cambridge, 2000, 62-80.

Vernon van Dyke: Az egyén, az állam és az etnikai közösségek a politikai elméletben, in: Kellék, Kolozsvár – Nagyvárad – Szeged, 2005/26, 9-32.

Chandran Kukathas: Vannak-e kulturális jogaink? in: Esmék a politikában. A nacionalizmus, Tanulmány Kiadó, Pécs, 1995, 68-107.

Will Kymlicka – Christine Straehle: Kozmopolitanizmus, nemzetállamok, kisebbségi nacionalizmus, in: Kellék, Kolozsvár – Nagyvárad – Szeged, 2001/17, 27-56.

Michael Walzer: Pluralism: A political perspective, in: Will Kymlicka (ed.): The Rights of Minority Cultures, Oxford University Press, Oxford, 1995, 139-154.

John Stuart Mill: A nemzetiségről, in: Regio, Budapest, 2005/4, 3-9.

Lord Acton: A nacionalizmus, in: Ludassy Mária (szerk.): Az angolszász liberalizmus klasszikusai, I. kötet, Atlantisz Kiadó, Budapest, 1992, 120-152.

Michael Mann: Megállította-e a globalizáció a nemzetállam emelkedését? in: Magyar Kisebbség, Kolozsvár, 2002/2, 136-161.

Ulrich K. Preuß: Veszít-e hatalmából az állam, in: Kellék, Kolozsvár – Nagyvárad – Szeged, 2006/29, 71-80.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy célja, hogy érzékennyé tegye elméletben a hallgatókat a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek kettős politikai minősége iránt, s hogy képessé tegye őket arra, hogy a liberális államelméletek individualista premisszáit újragondolják.

- A fenti ismeretek és képességek direkt módon alkalmazhatók a nemzeti kisebbségek státusza körüli vitákban.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az előadáson átadott ismeretanyag elsajátítása, ennek megfelelő alkalmazása és használata	Az ellenőrzés folyamatosan történik a félév során a vitákba való bekapcsolódás révén, valamint a félévi záróvizsgán	20%
	A politikai gondolkodás fogalomkészletének, szempontrendszerének kellő elsajátítása és alkalmazása	Félév végi, szóbeli záróvizsga	50%
10.5 Szeminárium / Labor	A szövegek értelmezésben való aktív részvétel	Szöveg bemutatása, szövegek értelmezésében való aktív részvétel	20%
	Vitákban való aktív részvétel	Az ellenőrzés folyamatosan történik végig a félév során, a vitákban való állandó, aktív részvétel révén	10%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • Az előadásokon 70%-os, a szemináriumokon 100%-os részvétel • Minimum egy esettanulmány elkészítése a félév folyamán • Minimum egy szemináriumi referátum készítése a félév folyamán • A vitákban, vetítések megbeszélésében való aktív részvétel 			

Kitöltés dátuma

2018. március 02.

Előadás felelőse

Demeter Márton Attila

Demeter Attila

Szeminárium felelőse

Demeter Márton Attila

Demeter Attila

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2018. március 30.

Intézetigazgató

Demeter Márton Attila

Demeter Attila